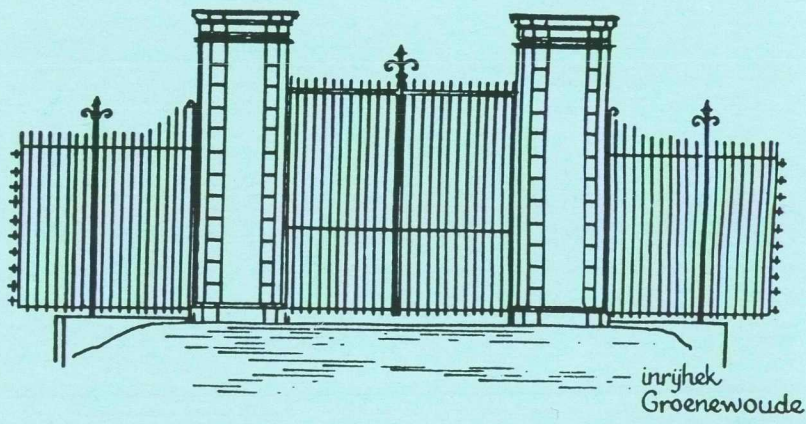

Mededelingenblad

Stichting Oud Woudenberg

Redactie: G.D. Marringa (koördinator)
H. Schouten
Th. van Straalen
J.J. Timmer

Redactie-adres:
Tromplaan 15, 3931 AG Woudenberg, tel. (03498) - 62328.

De Stichting Oud Woudenberg, opgericht 15 december 1955,
stelt zich ten doel:

1. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard betrekking hebbende op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.
  2. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.
  3. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg in het verleden en heden.
-

Sekretariaat: J. van Lambalgen, Vermeerlaan 6,
3931 TW Woudenberg.
tel.nr. (03498) - 65509.

Donatie minimaal f 15,00 per jaar.
Aanmelding als donateur graag bij de sekretaris van de stichting.
Postgironummer 2057783.
Rekeningnummer Rabobank Woudenberg 3724.34.401.

De Oudheidkamer aan de Schans nr. 20 is geopend op iedere tweede vrijdag van de maand van 19.00 tot 20.30 uur.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van de uitgeefster.

ISSN: 0927 - 9792

INHOUD

Donateursavond met dia-lezing over Woudenberg	pag. 608
Vijftig jaar bevrijding	pag. 608
Vereniging Open Monumenten	pag. 609
Herman Schouten doctorandus	pag. 610
Geschenken onderhouden de vriendschap	pag. 611
De trouwe dienstknecht	pag. 612
Mutaties donateursbestand	pag. 615
Nieuwe aanwinsten	pag. 616
Balans per 31 december 1993	pag. 618
Exploitatierekening over het jaar 1993	pag. 619

DONATEURSAVOND MET DIA-LEZING OVER WOUDEMBERG

Op donderdag 10 november a.s. hebben we voor u een donateursavond georganiseerd.

Het is al weer enige jaren geleden dat we u wat lieten zien uit onze dia-kollektie. Het blijkt ons steeds weer dat hiervoor bij onze donateurs veel belangstelling is. We hebben daarom besloten u een dia-lezing aan te bieden onder de titel:

"Woudenberg voorheen en thans".

De avond is voorbereid door mevrouw Blokhuis en de heren Moesbergen en Van Straalen. Mevrouw Blokhuis heeft bij een aantal oude dia's opnamen gemaakt van de huidige situatie op dezelfde plaats en zij zal dan ook de genoemde lezing voor u houden. De dia's zullen worden getoond op twee beeldschermen.

We nodigen u graag uit deze avond bij te wonen. Zoals gebruikelijk weer in de zaal van hotel Schimmel, aanvang 20.00 uur. Vooraf willen we u weer een kopje koffie aanbieden. We hopen velen van u te ontmoeten op 10 november.

Namens het bestuur,
J. van Lambalgen
sekretaris.

VIJFTIG JAAR BEVRIJDING

In mei 1995 zal de herdenking en viering van 50 jaar bevrijding aanleiding geven tot diverse activiteiten. Ook in Woudenberg en omgeving zal dit het geval zijn. Zo zal de Stichting Oud Woudenberg meewerken aan de uitgave van een fotoboek over de mobilisatie, bezetting en bevrijding in Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg,

samen met de Oranjeverenigingen en Oudheidkundige verenigingen uit deze plaatsen. U heeft hierover al kunnen lezen in de "Woudenberger". Tevens heeft onze Stichting plannen voor een tentoonstelling over 1939-1945. Hiervoor hebben we een werkgroep gevormd. Voor zowel het boek als de tentoonstelling zouden we graag wat meer fotomateriaal willen hebben. We doen een beroep op onze donateurs om als u ons kunt helpen dat even te laten weten. Van foto's kunnen we afdrukken laten maken zodat u deze op vrij korte termijn weer terug heeft. Voor de geplande tentoonstelling kunnen we veel gebruiken wat op die tijd betrekking heeft. We denken dat heel wat mensen allerlei voorwerpen bewaard hebben.

Mocht u willen meewerken door uw bezit uit die tijd voor de tentoonstelling beschikbaar te stellen dan horen we dat graag van u. Een mededeling is voldoende, u hoort dan later meer van ons.

Bij voorbaat dank!

J. van Lambalgen,
sekretaris.

VERENIGING OPEN MONUMENTEN

Op 11 augustus 1994 is de Vereniging Open Monumenten opgericht. De vereniging stelt zich ten doel monumenten levend te houden, interessant te maken voor een groot publiek en financieel gezond te maken en te houden. De vereniging wil dit onder meer bereiken door ledenwerving. Leden krijgen kortingen op publikaties, gereduceerd tarief op veel opengestelde monumenten en kortingen op artikelen uit de Erfgoedwinkel van de Vereniging Open Monumenten. Tevens het elke twee maanden verschijnende kleurrijke tijdschrift "Open Monument". De kontributie bedraagt f 37,50 per jaar.

Indien u zich als lid opgeeft bij het sekretariaat van "Oud Woudenberg" krijgt u een reductie op het lidmaatschap van f 10,-.

Als u interesse heeft wilt u dan binnen veertien dagen na het verschijnen van dit Mededelingenblad reageren?

J. van Lambalgen,
sekretaris.

HERMAN SCHOUTEN DOCTORANDUS

Het was op 28 september j.l. een bijzondere dag voor Herman Schouten, zijn familie, medewerkers, vrienden en bekenden. Een studietijd van acht jaar werd bekroond met een voldoende voor het doctoraal examen in de sociaal-economische geschiedenis aan de Rijksuniversiteit van Utrecht.

Namens het Stichtingsbestuur waren de heren J. van Lambalgen en G.D. Marringa aanwezig bij de uitreiking van de "bul" in de Waalse kerk aan het Pieterskerkhof te Utrecht. Een prestatie om als hobby naast de dagelijkse werkzaamheden als administrateur op het Schoutenhuis "even" doctoraal te doen in zijn 50-ste levensjaar.

In het Schoutenhuis, Voorstraat 12 te Woudenberg, is een rentmeesterskantoor gevestigd, opgericht in 1908. Het kantoor geeft advies en beheert ruim 100 landgoederen en kastelen in Nederland.

De Stichting Oud Woudenberg wil de kersverse doctorandus dan ook van harte feliciteren. Ze doet dat mede namens de 600 donateurs.

De "bul" zal ongetwijfeld een ereplaats krijgen in de woning Stationsweg 385 te Scherpenzeel.

Zoals u kunt weten is Schouten waarnemend voorzitter van de Stichting Oud Woudenberg. Onze Stichting ligt in zijn hart opgesloten. Toen hem in zijn Woudenbergse jaren werd gevraagd lid te worden van de Werkgroep Publiciteit hoefde hij niet lang na te denken. Later werd hij bestuurslid en waarnemend voorzitter.

Zijn interesse gaat vooral uit naar het archief van Geerestein. In dit archief ligt nog veel historie over Woudenberg verborgen. Voor het behalen van zijn lerarendiploma M.O. II heeft hij in 1992 het jachtrecht van de Ridderhofsteden Geerestein en Groenewoude beschreven. Zijn doctorale scriptie heeft als titel meegekregen "De jacht en het jachtrecht in de provincie Utrecht van 1680 - 1795".

Zijn scriptie is een bijzonder interessant boekwerk en wat van belang is: voor een ieder leesbaar. Herman Schouten: Wij gaan er zonder meer vanuit dat je de kennis van acht jaar studie blijvend dienstbaar wilt maken aan onze Stichting en dus ook aan onze donateurs.

Namens de Werkgroep Publiciteit
G.D. Marringa.

GESCHENKEN ONDERHOUDEN DE VRIENDSCHAP

De wintertijd nadert zo langzamerhand weer. De lange avonden dienen zich aan. Het wordt binnenkort weer december. De maand van geschenken.

Het is soms moeilijk een passend geschenk te vinden. De Stichting Oud Woudenberg wil u daarbij behulpzaam zijn. Ze heeft een aantal mogelijkheden:

1. het donateurschap voor één van de familieleden, vrienden of kennissen tot een bedrag van minimaal f 15,- per jaar. Jaarlijks ontvangen de donateurs 3 à 4 mededelingenbladen en meestal een boekwerkje, de Klapperman.
2. Reeds verschenen Klappermannen voor de prijs van f 7,50 per stuk. Een luxe uitgave met veel foto's. Heeft u de serie van acht stuks nog niet compleet? Verkrijgbaar bij boekhandel Van Lunteren of in de Oudheidkamer aan de Schans.
3. Een naaldband voor het verzamelen van de Klappermannen. Alle Klappermannen is één verzamelband. Kosten f 7,95 per stuk. Verkrijgbaar in de Oudheidkamer aan de Schans.
4. De geschiedenis van de Sint Anna Broederschap van Woudenberg. Kosten f 15,-. Verkrijgbaar in de Oudheidkamer aan de Schans.

Kortom, leuke geschenken voor een kleine prijs. Nadere inlichtingen worden verstrekt door de Werkgroep Publiciteit.

Namens de Werkgroep Publiciteit
G.D. Marringa, tel. 03498 - 62328.

DE TROUWE DIENSTKNECHT (2)

---

vervolg van pagina 597:

Voor al raade ik enige tijd naar de betekenis van het gemompel: ô lup! waarmede Gies treffende mededelingen van verblijdende of bedroevende aard beantwoordde. Was de toestand van mijn jongste zusje verergerd: ô lup! met zóveel medelijden als daarin gelegd kon worden. Had mijn zuster zich verloofd, had ik zelf trouwplannen, was een wiegje gekocht: ô lup! met zoveel verrassing en hartelijkheid als men daarmede kon uitdrukken. Het werd mij duidelijk dat hij de gebiedende wijs van het werk-

woord: *lopen* bedoelde en zeggen wilde: ach, loop toch liever heen, dan mij zo iets droevigs of zo iets verblijdends te willen doen geloven.

Gies wist voor alles raad; maar daarom beschouwde hij ook de drie gezinnen, welke hij diende en zijn eigen huis met communistische blik. Hadden wij het een of ander huiselijk gereedschap niet: "ze hebben 't bij de dokter" zei Gies en binnen tien minuten was het in ons gebruik. Wilden wij sla eten nadat onze voorraad was uitgeput: "ze hebben zatter bij de meester en die willen postelein hebben", zei Gies en wist juist te berekenen hoeveel postelein uit de pastorietuin over de heg moest worden gereikt om sla-afsnijden in de schooltuin te wettigen. Maar door die opvatting waren wij altijd voorzien van de jongste erwten en worteltjes uit de tuin van Gies en kwamen onze oudere "waarin veel meer voedsel zat" bij Gies en Jans op tafel. Van praten was Gies niet gediend. Wat er in de verschillende keukens bereid werd, mochten wij door onze ruilhandel te weten komen, wat hij uit de gezinnen wist en er van dacht, hield Gies vóór zich.

Wie er ziek was, wie een kleine had gekregen, wie al lang naar de dominee had uitgekeken, verzuimde Gies niet mij mede te delen; maar wie 's zondags in de herberg de messen uit de broek hadden gehaald, wie dronken langs de weg had gelegen; wie onder de toren was gestopt, moest ik van anderen vernemen, als het mij interesseerde. Gies praatte daar niet over. Zijn minder gunstig oordeel over een of ander gezin openbaarde zich door het prijzen van enige eigenschappen, waarnaar ik niet vroeg en ik mocht daaruit het gemis van andere opmaken: "zij waren geen dieven"; "zij konden goed met een leraar praten"; "zij hadden best verstand van handeldrieven". Gies zeide niets, maar deed wel merken, dat hij er het zijne van dacht en dat ik maar wat op mijn hoede moest wezen.

Hij zelf was zo zachtmoedig en verdraagzaam, dat jonge mensen, die vol vuur pas van de Academie kwamen, hem

wel eens te hard van stal liepen. Klaagde ik hem dan over de een of ander, die bij huisbezoek minder vriendelijk was geweest, dan hoorde ik dat mijn voorganger het daar ook niet best mede had kunnen vinden, maar tot die had hij gezegd: "het minsje is niet beter geleerd, ge moet maar geduld met hem oefenen". Toen heb ik daar niet over gedacht, maar nu vermoed ik, dat hij ook wel eens klagers over de jonge dominee heeft neêrgezet met de raad, om wat geduld te oefenen met het minsje, dat nog wel wat had te leren. Dat geduld heb ik zeker wel wat op de proef gesteld, wanneer ik uit handboekjes opgedane en nu geheel en al verloren wijsheid, wilde toepassen op het bebouwen van de tuin. Of er op die manier wat van terecht zou komen, betwijfelde Gies hard, maar hij wilde zich niet verzetten; de dominee moest zelf weten wat hij van de tuin maken wilde. Eén der vorige dominees had die wel vol dahlia's geplant. Kwam er van het door mij voorgestane niets terecht, dan hield Gies zijn stille voldoening vóór zich en vroeg leuk: "za'k maar weêr omspitten?" Lukte het tegen de verwachting in, dan was het: "jong, ge het toch oe zin gekregen; dagge zukke dinger noe ok uit een boekje leren kost ha'k nie gedocht".

Maar eens, voor zoveel ik mij herinner, heb ik Gies wat knorrig gemaakt. Gemakkelijk had ik, van jongsaf daarin geleid, mij laten winnen voor de behartiging der belangen van de Vereniging tot Afschaffing van Sterke Drank. Met het *Woord van Raadgeving* van Ds. Huydecoper, die eens dezelfde pastorie bewoond had, in de hand, had ik, ten aanschouwe van enige catechisanten, een plantje met een half flesje brandewijn begoten, om hun te laten zien dat het daarvan niet tierde.

"Wat ze daar nu uitgehaald hebben", zei Gies een dag of wat later "dat vat ik niet; dat ding is helegaar dood en het gras er rondom liekt wel verbrand". Ik vertelde hem welke proef er genomen was. Gies, die niet tegenmatig gebruik was en zijn ô lup! wel eens afwisselde met: 't is zund, zei nu zó van harte: "nei da's zunde", dat ik wel begreep, dat zijn verontwaardiging niet de

dood van het plantje gold, maar vooral: de verkwieste broandewien.

Wordt vervolgd.

bewerkt door G.D. Marringa.

MUTATIES DONATEURSBESTAND

Wij kunnen weer een aantal nieuwe donateurs vermelden:

J.W. v.d. Waerd, Het Wencum 8, Woudenberg
W.H. van den Eshof, Veldschans 1, Woudenberg
M.J.E. Veugelers, W. de Zwijgerlaan 16, Woudenberg
Mevr. M. Overeem, J.F. Kennedylaan 99, Woudenberg
R. Bloem, A.G. Wijersweg 27, Wekerom
A. Mulder, J.F. Kennedylaan 115, Woudenberg
Mw. A.C.J. Hartman, Nolensstraat 60c, Rotterdam
H. van Asselt, Jan Steenlaan 6, Woudenberg
A.E.G. Helmich, Santhorst 11, Leiderdorp
B. Bosman, Vondellaan 39, Woudenberg
W. Schipper, Vondellaan 2c, Woudenberg
Mw. J. Ravestein, Stationsweg 75, Woudenberg
C.R.M. Kuipers, Laan van Nieuwoord 85, Woudenberg
N.J. Groeneveld, Ekris 20a, Woudenberg
A. van de Vliert, Strubbelenburg 12, Woudenberg
B. van der Wilt, Piet Heijnlaan 18, Woudenberg
J. van Lambalgen, Westergo 93, Zeewolde.

Het aantal donateurs bedraagt op 1 oktober 1994: 604.

W. Kok,
2e sekretaris.

NIEUWE AANWINSTEN

- Mevrouw van Oort-van Laar deed ons in het bezit komen van een kluwen papiertouw uit de 2e wereldoorlog.
- De Marken van Maarn, Woudenberg, Heischoten en Westerwoud, Maarsbergen en de mark van Leusden, overgenomen uit W. van Itterson alsmede "De historische ontwikkeling van de rechten op grond in de provincie Utrecht (1932)" werden geschonken door R. Bloem uit Wekerom.
- Een houten kruiwagen kwam in ons bezit via restaurant "De Koeheuvel" uit Maarn.
- Mevrouw Haagsma uit Hoogeveen schonk ons diverse foto's van de Wilhelmina Bewaarschool.
- Eveneens ontvingen wij een oude foto van mevr. Lijnsveld-Koudijs.
- Aangekocht werd een klein Delfs blauw kannetje met de afbeelding van De Schans.
- Mevrouw Blokhuis-van Egdom deed ons in het bezit komen van enkele foto's van "Fidelio".
- De notulen en jaarverslagen van de Hervormde Vrouwenvereniging "De Kaarsvlam" vanaf 1951 t/m 1990 werden ons overgedragen door mevr. R. Schmidt-Mantel uit Braampt.
- Een korenmolentje werd geschonken door de heer P. Hazeleger.
- Mevr. L. v.d. Geer-Donselaar uit Kamerik schonk ons vanuit haar kraam op Haantjesdag o.a. twee foto's

van de Herv. Kerk in lijst, een schrift vermeldende de begravingen over de periode 1877 - 1915, enkele brieven, tekst van liederen t.g.v. het huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernhard, alsmede een schoolfoto uit 1894

- Een overzicht van de samenstelling van het gemeentebestuur van Woudenberg vanaf 1851 ontvingen wij van de gemeente Woudenberg.
- Een aantal stukken betrekking hebbende op 100 jaar Wilhelmina Bewaarschool.
- Fam. Van Ekris, kerkbladen van de Hervormde Kerk, de Vijf Gemeenten en een honderd jaar oude kinderwagen.
- Een knijpkat (zaklantaarn) uit de oorlogstijd, een soldatendeken uit de mobilisatietijd (1939) en een plunjezak gebruikt door een militair in het voormalig Nederlands-Indië werd geschonken door de heer G. Geijtenbeek.
- Mevrouw R. van Harskamp deed ons twee ansichtkaarten toekomen.
- Van de B.D.U. ontvingen wij 365 foto's die gemaakt werden t.b.v. "De Woudenberger".
- C. Wolswinkel schonk 4 oude foto's.
- Een bijzondere aanwinst was de schenking van een Jacobakannetje door de fam. F. Koudijs, gevonden op het Schilt.

Allemaal weer hartelijk dank.

Het bestuur.

BALANS PER 31 DECEMBER 1993

<u>Aktiva</u>		<u>Passiva</u>	
Rabobank	f 21.846,71	Stichtingskapitaal	f 50,--
- spaarrekening	" 3.318,32	crediteuren	" 1.156,30
- rekening crt.	" 2.084,55	RESERVES:	
Postbankrekening	" 113,--	excursies	" 1.128,--
Kas	" 200,--	uitgave speciale	
Waarborgsom PTT	" 804,--	Klapperman "Woudenbergs	" 1.513,77
Debiteuren		Carillon"	" 7.585,54
		Aankoop historische	
		voorwerpen	" 7.726,97
		Inrichting huisvesting	
		en aanschaf apparatuur	" 9.206,--
		Historische uitgaven-	
		publiciteit	
TOTAAL	<u>f 28.366,58</u>	TOTAAL	<u>f 28.366,58</u>

EXPLOITATIE-REKENING OVER HET JAAR 1993

<u>Baten</u>		<u>Lasten</u>	
Donaties 1993	f 10.207,50	Kosten dia-avonden	f 303,--
Donaties over 1992	" 2.243,50	Kosten excursie	" 4.945,75
Bijdrage excursie door donateurs	" 4.940,--	Kosten Klapperman en medede-lingenbladen - drukkosten - Porti - typewerk	" 7.174,84
Verkoop Klapperman en fietsroutes	" 895,--	Kantoorbenodigdheden	" 559,56
Projekt Woudenberg	" 300,--	Porti- en telefoon	" 762,90
Giften	" 25,--	Foto en dia-materiaal	" 562,10
Rente	" 1.265,26	Representatiekosten	" 492,52
Subsidie Gemeente Woudenberg	" 882,--	Kontributies- Abonnementen	" 328,--
		Kosten bank	" 114,70
		Assurantie	" 403,93
		Kosten alarmsysteem	" 502,90
		Onderhoudskosten	" 69,55
		Aanschaf boeken en tijdschriften	" 486,75
		Kosten nieuwjaarsgroet	" 429,25
		Kosten brochure "Oud Woudenberg"	" 687,38
		Inrichting huisvesting	" 800,--
		Bestuurskosten	" 420,--
		Drukkosten fietsroutes	" 490,--
		Naar reserve hist. voorwerpen	" 425,13
		Naar reserve Historische uitgaven	" 500,--
		Publiciteit	" 300,--
		Naar reserve Inrichting huisvesting en aanschaf apparatuur	" 300,--
TOTAAL	<u>f 20.758,26</u>	TOTAAL	<u>f 20.758,26</u>

